

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

Espoon kaupunki

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

Kokoustiedot

Aika

31.08.2026 klo 09:00 -

Paikka

Kaupunginhallitus (30), Virastopiha 2C, 1. krs

Lisätietoja

Käsiteltävät asiat

Asian nro	Liitteen nro	Kokousasian otsikko	Sivu
1		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	3
2		Pöytäkirjan tarkastajien valinta	3
3	1	Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnian perussopimuksen muuttaminen (Kh-Kv-asia)	4
4		Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaoston kokousaikataulu vuosille 2027 ja 2028	7
5	2 - 4	Konserniraportti tammi-kesäkuu 2026	10
6	5 - 7	Lausunnon antaminen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029	13
7	8 - 13	Lausunnon antaminen Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027–2029, jätehuollon investointiohjelmasta 2027–2046, vesihuollon investointiohjelmasta 2027–2046, verkostojen tila ja saneeraustarpeet 2026 -selvityksestä ja strategiasta 2035	27
8	14	Asunto Oy Espoon Hovipuisto -nimisen yhtiön osakkeiden myynti (Kh-asia)	36
9	15, 16	Tilapalvelut-liikelaitoksen heinäkuun osavuositarkastus 2/2026	38
10	17	Maijalan päiväkodin hankesuunnitelman hyväksyminen	40
11	18, 19	Kivenlahden lähiliikunta-alueen pukutilojen hankesuunnitelman hyväksyminen	44
12	20, 21	Gräsanniityn lähiliikunta-alueen pukutilojen hankesuunnitelman hyväksyminen	46
13	22	Lausunto valtion takauslainalla toteutettavasta hankkeesta	48
14		Viranhaltijoiden päätökset	50
15		Päätökset ja kirjelmät sekä kokouksessa kuultavat selostukset	52

Espoo 27.8.2026

Henna Partanen
puheenjohtaja

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Selostus

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto oli kutsuttu koolle puheenjohtajan allekirjoittamalla 27.8.2026 päivätyllä jäsenille toimitetulla kokouskutsulla.

2 **Pöytäkirjan tarkastajien valinta**

Päätösehdotus Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Ari Schauman ja Nina af Hällström.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

Asianumero 2384/00.04.00/2026

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 31.08.2026

3

Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnian perussopimuksen muuttaminen (Kh-Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Silvan Katja
Pesonen Tiina
Talmat Maarit
Heino Waltteri
Rinne Tuulia
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto

1

hyväksyy liitteen mukaisen Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia perussopimuksen.

2

valtuuttaa kaupunginjohtajan allekirjoittamaan perussopimuksen sekä tekemään siihen tarvittaessa teknisiä tai muita vähämerkityksellisiä muutoksia.

Käsittely

Päätös

Selostus

Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia on Espoon seudulla toimiva suuri ammatillisen koulutuksen järjestäjä. Omnia tarjoaa koulutusta nuorille

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

ja aikuisille esimerkiksi ammattiin valmistavissa opinnoissa, lukiokoulutuksessa sekä erilaisissa täydennys- ja työelämäkoulutuksissa.

Omnian voimassa oleva perussopimus on vuodelta 2019. Aloite perussopimuksen muuttamisesta tuli Omnialta. Muutostarpeet liittyvät Omnian muuttuneeseen toimintaympäristöön ja osaltaan tiettyjä kirjauksia on siirretty Omnian hallintosääntöön.

Perussopimusta on valmisteltu kevästä lähtien kaupungin sisällä kasvun ja oppimisen toimialan sekä elinkeino- ja työllisyyden tulosityksiköiden kanssa. Uuden perussopimuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2027. Samalla nykyinen voimassa oleva perussopimus kumotaan.

Kuntalain 57 §:n mukaan, jos perussopimuksessa ei ole toisin sovittu, perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kaksi kolmannesta jäsenkunnista sitä kannattaa ja niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta. Omnian jäsenkuntia ovat Espoon kaupunki, Kirkkonummen kunta ja Kauniaisten kaupunki.

Perussopimuksen muutokset

Merkittävimmät muutokset koskevat Omnian toiminta-ajatusta ja tehtäviä. Muutetussa perussopimuksessa toiminta-ajatus on selkeästi irrotettu tehtävistä, ja tehtävät on kuvattu nykyistä perussopimusta konkreettisemmin ja tarkemmin. Toiminta-ajatus kuvaa kuntayhtymän toiminnan tavoitteita yleisellä tasolla ja tehtävät kuvaavat varsinaista toimintaa. Tehtävät eivät perussopimuksen muutoksella lisäännä. Tehtävistä on poistettu koulutusvientiin velvoittavat kirjat. Lisäksi jatkossa Omnian strategiasta päättäisi yhtymäkokous eikä yhtymähallitus (2 luvun 7.2 §).

Kokonaan uusia kohtia ovat 15 § omistajaohjauksesta, 16 § konserniohjeesta ja 22 § Omnian toiminnan rahoituksesta. Uudet kohdat ovat sisällöltään tavanomaisia ja vastaavat jo nyt käytössä olevia toimintatapoja.

Muutoksista osa on teknisiä ja osa on sanoitettu kuvaamaan jo vakiintuneita käytänteitä. Perussopimus vahvistaisi jokaisen jäsenkunnan oikeuden nimetä asiantuntijajäseniä hallitukseen puhe- ja läsnäolo-oikeudella (3 luvun 11 §).

Päivitetyn perussopimuksen vaikutukset ovat pääosin neutraaleja, sillä ne ovat joko teknisiä tai vahvistavat jo käytössä olevia toimintatapoja.

Kokousasian liitteenä on uusi ehdotettu perussopimus. Oheismateriaalina on voimassa oleva perussopimus sekä palstavertailu voimassa olevan ja ehdotetun perussopimuksen välillä. Palstavertailussa ehdotetut muutokset on merkitty värikoodein. Vihreällä taustalla on merkitty pykälät, jotka

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

muuttuvat tai joihin tulee täydennyksiä. Harmaalla taustalla on merkitty kohdat, jotka poistuvat perussopimuksesta. Muut kohdat säilyvät ennallaan.

Toimivalta: Kuntalain 55 §:n mukaan kuntayhtymä perustetaan kuntien välisellä valtuustojen hyväksymällä perussopimuksella. Näin ollen myös kuntalain 57 §:n mukainen perussopimuksen muuttaminen kuuluu valtuuston toimivaltaan.

Päätöshistoria**Liitteet**

- 1 Esitys Omnian uudeksi perussopimukseksi

Oheismateriaali

- Voimassa oleva perussopimus
- Omnia, palstavertailu muutoksista

Tiedoksi

Kauniaisten kaupunki
Kirkkonummen kunta
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

Asianumero 3336/00.01.02/2026

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 31.08.2026

4

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaoston kokousaikataulu vuosille 2027 ja 2028

Valmistelijat / lisätiedot:
Aaltonen Matti

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto pitää kokouksensa vuonna 2027 maanantaisin kello 9:00 seuraavasti:

Kevätkausi

11.1.2027

15.2.2027

22.3.2027

26.4.2027

17.5.2027

21.6.2027

Syyskausi

30.8.2027

27.9.2027

25.10.2027

22.11.2027

20.12.2027

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto pitää kokouksensa vuonna 2028 maanantaisin kello 9:00 seuraavasti:

Kevätkausi

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

10.1.2028

28.2.2028

20.3.2028

24.4.2028

15.5.2028

19.6.2028

Syyskausi

28.8.2028

25.9.2028

23.10.2028

20.11.2028

18.12.2028

Käsittely**Päätös****Selostus**

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaoston kokousajoiksi vuosina 2027 ja 2028 esitetään päätösehdotuksessa lueteltuja maanantaipäiviä, kokouspaikkana on kaupunginhallituksen kokoushuone, osoite Virastopiha 2. Tarvittaessa kokoukset voidaan pitää sähköisinä Teams-kokouksina.

Kokousaikataulu on laadittu sovittamalla yhteen valtuuston ja kaupunginhallituksen sekä sen jaostojen aikataulut. Kiireellisissä tapauksissa kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaoston kokous voidaan kutsua koolle myös muuksi ajaksi puheenjohtajan erikseen toimittamalla kutsulla.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaoston esityslista toimitetaan jaoston jäsenille ja varajäsenille, kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajille sekä kaupunginjohtajalle ja toimialajohtajille, jolleivät erityiset syyt ole esteenä, viimeistään varsinaista kokouspäivää edeltävänä torstaina sähköisesti.

Päätöshistoria

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

9/52

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

Asianumero 1935/07.01.05/2026

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 31.08.2026

5 Konserniraportti tammi-kesäkuu 2026

Valmistelijat / lisätiedot:
Niittymaa Mari

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto merkitsee konserniraportin tammi-kesäkuu 2026 tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Espoon kaupungin konserniraportti sisältää Espoo-konsernin merkittävimpien yhteisöjen toimintaan ja talouteen liittyvät olennaiset tiedot omistajatavoitteiden näkökulmasta. Tammi-kesäkuun 2026 raportti sisältää tavoitteiden ja talouden toteumatiedot vuoden 2026 kahdelta ensimmäiseltä vuosineljännekseltä sekä ennusteen vuositason toteumasta.

Valtuusto on päättänyt vuoden 2026 talousarviossa Espoon kaupungin konserniyhteisöille yhteensä 31 tulostavoitteesta. Vuoden 2026 toisen kvartaalin toteumassa tavoitteiden arvioidaan toteutuvan suunnitellusti 17 tavoitteen osalta ja yhden tulostavoitteen arvioidaan jäävän kokonaan toteutumatta. 13 tulostavoitteen kohdalla toteutumisessa on epävarmuutta.

Espoon Asunnot Oy

Espoon asuntojen seitsemästä tulostavoitteesta viiden arvioidaan toteutuvan suunnitellusti, yhden tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain ja yhden tavoitteen jäävän toteutumatta. Tulostavoitteiden toteutumisessa on epävarmuutta omavaraisuusasteen tavoitteen saavuttamisen osalta.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

Keskimääräisen asuntotuotannon aloitusten tulostavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta.

Espoo Catering Oy

Espoo Cateringin neljästä tulostavoitteesta kahden arvioidaan toteutuvan suunnitellusti ja kahden tulostavoitteen toteutuvan osittain. Tulostavoitteiden toteutumisessa on epävarmuutta tuottavuuden nousun sekä ruuan maun asiakaspalautetuloksen kehittymisen osalta.

Enter Espoo Oy

Enter Espoon kahdesta tulostavoitteesta molempien tulostavoitteiden arvioidaan toteutuvan suunnitellusti.

Länsimetro Oy

Länsimetron viidestä tulostavoitteesta neljän arvioidaan toteutuvan suunnitellusti ja yhden tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain. Turvallisuuteen liittyvä tavoite toteutuu osittain yhden Länsimetro-osuudella sattuneen tapaturman takia.

Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia

Omnian kolmesta tulostavoitteesta yhden arvioidaan toteutuvan suunnitellusti ja kahden tulostavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain. Tulostavoitteiden toteutumisessa on epävarmuutta Omnian toiminnan vaikuttavuuden sekä veto- ja pitovoimaisuuden osalta koulutusten ja osaamispalvelujen tarjoajana.

EMMA-taidemuseosäätiö sr

EMMA:n kahdesta tulostavoitteesta yhden arvioidaan toteutuvan suunnitellusti ja yhden tulostavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain. Tulostavoitteen toteutumisessa on epävarmuutta museon kävijämäärätavoitteen saavuttamisen osalta.

Espoon kaupunginteatterisäätiö sr

Espoon kaupunginteatterisäätiön kahdesta tulostavoitteesta yhden arvioidaan toteutuvan suunnitellusti ja yhden tulostavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain. Tulostavoitteen toteutumisessa on epävarmuutta omavaraisuusasteen tavoitteen saavuttamisen osalta.

HSL ja HSY

Espoon, Helsingin ja Vantaan kaupunkien yhteisellä PKS-raportilla seurataan Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) toimintaa ja taloutta.

HSL:n ja HSY:n tulostavoitteet syntyvät kaupunkien PKS-omistajaohjauksien ja kuntayhtymien yhteistyönä. Tulostavoitteita on yhteensä kuusi, joista yhden tulostavoitteen arvioidaan toteutuvan suunnitellusti ja viiden tulostavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain.

HSL:n osalta tulostavoitteiden arvioidaan toteutuvan osittain kaikkien kolmen tulostavoitteen osalta.

HSY:n osalta tulostavoitteiden arvioidaan toteutuvan täysin yhden tulostavoitteen osalta ja osittain kahden tulostavoitteen osalta. Tavoite tuottavuuden parantamisen ja talouden tasapainon osalta arvioidaan toteutuvan.

Päätöshistoria

Liitteet

2	Konserniraportti tammi-kesäkuu 2026
3	HSY-omistajaohjausraportti Q2 2026
4	HSL-omistajaohjausraportti Q2 2026

Oheismateriaali

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

Asianumero 2392/08.00.00/2026

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 31.08.2026

6

Lausunnon antaminen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029

Valmistelijat / lisätiedot:

Rinne Tuulia

Kuronen Pauliina

Heino Waltteri

Päätaalo Mari

etunimi.sukunimi@espoo.fi

Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto antaa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027–2029 seuraavan lausunnon:

1. Toimintasuunnitelma

1.1 Toimiva joukkoliikenne on edellytys espoolaisten arjen sujuvuudelle, työssä- ja koulussa käynnille, vapaa-ajan harrastuksiin pääsemiselle, kaupungin elinvoimalle ja Espoon päästövähennystavoitteille.

1.2 Espoo kannattaa HSL:n lipputuotteiden, maksutapojen ja toimintamallien kehittämistä. Kehittämisellä tulee tavoitella helppoa liikkumista, lipputulojen kasvua ja joukkoliikenteen matkustajamäärien kasvua. Espoon kaupunki esittää tutkittavaksi nykyisen lippujen vyöhykejärjestelmän muuttamista siten, että Espoo olisi kokonaisuudessaan yhdellä vyöhykkeellä esimerkiksi yhdessä Vantaan ja Helsingin kanssa.

1.3 Esitetty matkalippujen validoinnin käyttöönotto sinisissä busseissa voi osaltaan edistää lipputulo- ja matkustajamäärätavoitteiden toteutumista. Espoo näkee, että validoinnilla on myös potentiaalia ehkäistä liputtomuutta. Espoo kuitenkin tunnistaa, että lipun validointi kulkuvälineeseen noustessa lisää väistämättä pysäkkiäikaa hidastamalla kyytiin nousua. HSL:n tuleekin

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

kiinnittää erityistä huomiota lukijalaitteiden toimivuuteen ja validointitapahtuman nopeuteen. Muuten riskeinä voi olla matka-aikojen pidentyminen ja sitä kautta operointikustannusten kasvu sekä matkustamisen palvelutason heikentyminen. Lisäksi matkustajia tulee informoida monikanavaisesti ja kattavasti uudistuksesta. Validoinnin toimivuudesta ja pysäkkiaikojen muutoksista tulee raportoida kaupungeille säännöllisesti.

1.4 Vyöhykkeettömän matkaperusteisen hinnoittelumallin pilotti on kokeilunarvoinen uudistus. Matkustamisen helppoutta sekä joukkoliikenteen käytön ja lipputulosten kasvua tavoittelevan kokeilun toteutus tulee suunnitella huolellisesti, jotta sen perusteella voi tehdä pitäviä johtopäätöksiä. HSL:n tulee pitää kaupungit tiiviisti mukana kokeilun toteutuksen suunnittelussa ja sen tulosten arvioinnissa. Espoon kaupungin näkökulmasta kokeilun hinnoittelumallia ei tule ulottaa jo toimiviin ja helppokäyttöisiin kausilipputuotteisiin. HSL:n tulee analysoida huolellisesti hinnoittelumallin vaikutukset joukkoliikenteen nousuihin ja lipputulosten muutoksiin kunnittain sekä arvioida sen vaikutukset kuntaosuuksiin.

1.5 Toimintakaudella käyttöön otettava yhden vuorokauden hintakatto on kannatettava uudistus, samoin mahdollisuudet kumppaneiden kytkemiseen HSL:n digitaalisiin palveluihin.

1.6 Espoo näkee tärkeäksi yhteistyön tapahtumajärjestäjien kanssa ns. tapahtumalippujen kautta, ja tapahtumalippujen QR-koodia puhelimen näytöltä lukevat lukijalaitteet lisäävät suurella todennäköisyydellä tapahtumalippujen suosiota.

1.7 HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmakausi 2027–2029 ja jäljellä oleva strategiakausi 2026–2029 ovat nyt samanpituisia, ja näin ollen toiminta- ja taloussuunnitelman tulee sisältää selkeät keinot ja eteneminen HSL:lle asetettujen strategiatavoitteiden saavuttamiseksi. Tällä hetkellä toiminta- ja taloussuunnitelma ei sisällä mitattavia tavoitteita vuodelle 2027, joiden saavuttamisella voitaisiin todentaa kulkeminen kohti strategiakauden päätteeksi 2029 asetettuja strategiatavoitteita. Talousarvioon 2027 on sisällytettävä selkeitä vuotta 2027 koskevia tavoitteita tavoitearvoineen. Lisäksi on huomioitava, että strategiaan kuuluvista kolmestatoista mitattavasta tavoitteesta viiden osalta mittaustapa on vielä avoin. Espoon kaupungin kantana on, että HSL:n strategiasta vielä puuttuvien mittareiden on valmistuttava mahdollisimman pian, jotta niillä on ohjausvaikutusta.

1.8 Espoo haluaa kaupunkistrategiansa mukaan olla Suomen turvallisin kaupunki ja näin ollen Espoo pitää HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaan nostettua joukkoliikenteen ja koetun turvallisuuden tunteen parantamisen kehittämisteemaa erittäin tärkeänä. Toimintasuunnitelma esittää keinoja, joilla aihetta lähestytään, mutta konkreettisempia toimenpiteitä ei ole vielä

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

mainittu. Espoo katsoo, että tämäkin on aihe, jota tulee käsitellä säännöllisesti yhteistyössä kaupunkien kanssa, jotta kehittämistyö on mahdollisimman tehokasta ja vaikuttavaa.

1.9 Mahdollisimman tarkka tieto matkustuksen toteutumisesta on ensiarvoisen tärkeää. Toimintasuunnitelmakaudella busseihin on tulossa lisää matkustajalaskentalaitteita, jotka tulevat antamaan lisää arvokasta tietoa mm. linjakohtaisten tunnuslukujen laskennan lähtökohdiksi. Espoo katsoo, että HSL:n tulee kehittää raportointikäytäntöjä siten, että kaupungeilla olisi mahdollisuus saada reaaliaikaista dataa eri linjojen tunnusluvuista oman toimintansa ja liikennesuunnittelunsa tueksi.

2. Liikenteen palvelutaso ja palvelutason muutokset

2.1 Koko HSL-alueen osalta suurin palvelutasomuutos vuonna 2027 tulee olemaan Junatien sillan uusimisesta johtuva katko metrolienteessä Hakaniemen ja Herttoniemen välillä. Tämä tulee heijastumaan matkustajamääriin laajasti vaikuttaen näin ollen myös Espoon puolella metron matkustajamääriin. Hyvät korvaavat yhteydet ovatkin tärkeitä koko pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen näkökulmasta.

2.2 Espoon puolella tulee olemana kaudella 2027–2029 suuria työmaita, jotka aiheuttavat poikkeusliikenteen järjestelyjä ja nostavat liikennöintikustannuksia. Hankkeiden liikennejärjestelyt ja korvaavan liikenteen järjestelyt tulee suunnitella hyvässä yhteistyössä kaupungin ja HSL:n välillä.

2.3 Liikenteen suuret poikkeusjärjestelyt ovat haastava asia sekä HSL:lle että kaupungeille. Toistaiseksi Espoon kaupunkiradan rakentamisesta aiheutuneet järjestelyt on saatu toimimaan hyväksyttävällä tasolla hyvän yhteistyön ansiosta. Espoo näkee, että HSL:n on tarpeen jatkossakin seurata tarkkaan työmaista aiheutuvia muutoksia matkustajamäärissä ja raportoida niistä säännöllisesti kaupungeille. Näin järjestelyjen vaikutuksia osataan ottaa riittävällä tavalla huomioon jo hankkeiden varhaisessa suunnitteluvaiheessa, jolloin kaikki rakentamisen vaikutukset voidaan tunnistaa.

2.4 Vuosien 2027–2029 palvelutasomuutokset Espoolle ovat Kaupunkirataa lukuun ottamatta melko vähäisiä. Toistaiseksi laskelmat eivät ota huomioon junainfran käytön muutoksia ja tätä kautta operointikustannusten uutta jakautumista Kaupunkiradan käyttöönoton jälkeen. Tämä tulee jossain määrin muuttamaan Espoon kuntaosuuksia ja asiasta tarvitaan tarkempia HSL:n laskelmia pian.

2.5 Espoo jää mielenkiinnolla odottamaan laadukkaamman matkustajadatan saamista bussien matkustajalaskentalaitteista. Tämän jälkeen uusien linjastosuunnitelmien laatimisessa liikennöintiä on mahdollista kohdentaa entistä paremmin kysyntää vastaavasti. Samalla tulee huolehtia siitä, että myös toteutumaton kysyntä tulee huomioiduksi. Laskentalaitteilla saadaan mitattua niitä matkoja, joita jo palvellaan, ei niitä matkoja, jotka jäävät toteutumatta puuttuvan palvelun takia.

3. Kuntaosuuksien taso

3.1 Espoon kaupungin kantana on, että keskimääräinen subventiotaso ilman infrakustannuksia tulee olla enintään PKS-omistajaohjaustavoitteiden mukainen 45,9 % (2027) ja 40 % (2029) ja infrakustannusten kanssa 59,7 % (2027) ja 55 % (2029). Espoon maksama kuntaosuus on kasvanut viimeisten vuosien aikana merkittävästi, ja Espoon kaupungin näkökulmasta Espoon maksaman reaalisen kuntaosuuden määrän sekä subventiotason tulisi laskea voimakkaammin. Espoon näkökulmasta keskimääräisen subventiotason tulisi olla 43 % vuonna 2027 (ilman infrakustannuksia).

4. Kuntakohtaisen ylijäämän käyttö tai alijäämän takaisinmaksu

4.1 Espoon kaupungin kantana on, että alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman mukainen Espoon käytettävissä oleva ylijäämä, 5 640 972 euroa, käytetään kokonaisuudessaan vuoden 2027 kuntaosuuden maksamisessa.

5. Lippuhinnat

5.1 Espoolaisten joukkoliikennelippujen hintojen tulee pysyä kohtuullisina. Matkalippujen reaalisen hinnan kehitys tulee pysyä vuosittain maltillisena ja tasaisena, eikä siihen tule kohdistaa merkittäviä yksittäisiä hintojen muutoksia. Espoo toteaa, että lippujen hintojen muuta kustannustason nousua suurempi kasvu on saatava katkaistua ja talouden tasapainotukseen on haettava myös muita keinoja kuin lippujen hintojen korotukset. Kokonaisuudessaan lippuhintojen tason ja HSL:n muiden ratkaisujen tulee yhdessä mahdollistaa PKS-omistajaohjauksen subventiotavoitteen (2027: 45,9 % ja 59,7 %) saavuttaminen. Lisäksi jatkossa HSL:n tulee esittää selkeämmin laskelmissaan mahdollisesti käytetyt hintajoustopäätökset, jotta jäsenkunnilla olisi paremmat mahdollisuudet arvioida lippujen hintojen muutosten vaikutusta matkustajamäärien kehitykseen.

6. Tarkastusmaksun korotus

6.1 Espoon kaupunki kannattaa vaikuttavia toimia, jotka tähtäävät liputtomuuden vähentämiseen. Tärkeintä liputtomuuden vähentämisessä on kiinnijäämisriskin kasvattaminen. Espoo ei vastusta tarkastusmaksun korotusta, mutta samalla toteaa, että HSL:ltä saadun aineiston perusteella muutokset liputtomuudessa ovat olleet hyvin vähäisiä edellisen tarkastusmaksun korotuksen jälkeen ja muutoksesta on myös niin vähän aikaa, ettei sen vaikutuksia pystytä vielä täysimääräisesti arvioimaan.

6.2 HSL on esittänyt sinisiin busseihin matkalippujen validointia lipunlukijalaitteilla. Mikäli lipun validoinnin vaikutusta liputtomuuteen halutaan seurata luotettavasti, muutosta ei tulisi toteuttaa samanaikaisesti tarkastusmaksun korotuksen kanssa. Muutoin eri toimenpiteiden vaikutuksia ei voida erottaa toisistaan luotettavasti.

6.3 Joukkoliikenteen tarkastusmaksulain mukaan tarkastusmaksun suuruus voi olla enintään 40-kertainen suhteessa aikuisten alimpaan kertalippuun nähden. Esitetyllä tarkastusmaksun korotuksella alin kertalipun hinta olisi 3,25 €. HSL:n käynnissä olevassa matkanpituuteen perustuvassa hinnoittelussa alustavien hinnoittelumallien mukaan kertalippu voisi olla lyhyillä matkoilla tätä alempi. Ennen mahdollisia tarkastusmaksun korotuksia tulisi varmistaa, ettei sillä suljeta pois mahdollisuutta testata tai käyttöönottaa hinnoittelumalleja, jossa kertalipun hinnat voivat olla alempia kuin 3,25 €.

7. Päästötavoitteen saavuttaminen

7.1 Espoolle on ensisijaista, että HSL:n resurssit suunnataan vain vaikuttaviin, päästöjä vähentäviin ilmastotoimiin. Keskeistä on, että HSL tekee toiminnassaan ratkaisuja, jotka kasvattavat joukkoliikenteen sekä kävelyn ja pyöräilyn osuuksia liikenteessä ja, että joukkoliikennekalusto on mahdollisimman päästötöntä. Espoo on sitoutunut kaupunkistrategiaansa Espoo-tarinassa etenemään hiilineutraaliksi vuoteen 2030 mennessä ja on asettanut kestävien kulkumuotojen osuudelle tavoitteen ja mittarit. Siksi on tärkeää, että myös HSL:n toiminta tukee tavoitteen saavuttamista.

7.2 Espoo tunnistaa, että tavoite HSL:n bussiliikenteen sähköistymisestä vuoteen 2030 mennessä on haastava. Mikäli tavoite osoittautuu täytäntöönpanossa taloudellisesti epärealistiseksi, käytetään muita vaikuttavia päästövähennyskeinoja bussiliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Bussien tekninen laatu ei kuitenkaan saa heikentyä.

7.3 Espoon mukaan HSL:n esitys ympäristöbonuksen lakkauttamisesta on ollut perusteltu olettaen, että uusiutuvan polttoaineen jakeluvelvoitelainsäädäntö johtaa jatkossakin siihen, että korkeampi uusiutuvan polttoaineen osuus HSL-liikenteessä vähentää vastaavalla

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

määrällä uusiutuvan polttoaineen käyttöä Suomen muussa polttoaineenjakelella.

7.4 Espoon näkemyksen mukaan HSL:n on mahdollista saavuttaa vuodelle 2027 PKS-omistajaohjauksella asetetut päästötavoitteet sekä sähköisen kaluston tavoitteet. Kyseistä vuotta koskevat tavoitearvot on valmisteltu yhteistyössä kuntayhtymän kanssa. HSL:ltä edellytetään, että joukkoliikenteen operoinnin kasvihuonekaasupäästöt ovat vuonna 2027 enintään 38 200 tCO₂-ekv ja että sähköisen kaluston suhteellinen osuus kasvaa vuoteen 2026 verrattuna.

7.5 Espoo jakaa HSL:n kanssa näkemyksen joukkoliikenteen toiminta- ja huoltovarmuuden varmistamisen tarpeesta. Espoo edellyttää, että HSL arvioi, miten huoltovarmuutta voidaan parantaa sähköbussien hankinta- ja varaosakanavissa sekä missä määrin riskejä on syytä hajauttaa pitämällä käytössä jonkin verran myös diesel-, biokaasu- ja tai vetykalustoa.

7.6 Espoo toivoo HSL:ltä jatkossa tarkempia kuntakohtaisia tietoja käytettävän kaluston päästöistä, jotta ne voidaan huomioida osana kaupunkien omia päästötavoitteita. Espoossa astuu elokuussa 2026 voimaan runsaasti uusia liikennöintisopimuksia ja Espoon bussikalustosta iso osa tulee jo näiden sopimusten myötä olemaan jatkossa sähköistä.

8. Maksuvalmiuden turvaaminen

8.1 Espoon kaupungin näkemyksenä on, että HSL:n mahdollisesti heikentyvää maksuvalmiutta ei ratkaista jäsenkuntien lisärahoituksella. Ensisijaisena ratkaisuna tulee olla HSL:n kustannusrakenteen tarkastelu, toissijaisena ulkoinen lainanotto. Jäsenkuntien lisärahoituksen tulee olla viimesijainen vaihtoehto, ja tällöin lisärahoituksen tulee jakautua jäsenkuntien kesken kuntaosuuslaskentaperiaatteiden mukaisesti.

9. Muut asiat: keskipitkän aikavälin ennusteet

9.1 Espoon kaupunki kiinnittää huomiota keskipitkän aikavälin ennusteissa hyvin alhaisiin lipputuloihin sekä Espoon että muidenkin kuntien osalta. Lipputulot sijoittuvat arvoltaan nyt käsittelyssä olevan toiminta- ja taloussuunnitelman vuosien 2027–2028 tasolle. Laskelmissa tulisi olla vähintään inflaation verran korotusta, jotta lukuja voi hyödyntää tulevaisuuden skenaarioiden arviointiin. Ennusteissa ei ole huomioitu lippujen hintojen korotuksia. Malli huomioi kuitenkin Espoon osalta esimerkiksi Leppävaara-Matinkylä raitiotielinjan toteutumisen. Lisäksi selostuksen mukaan espooalaisten osuus kasvaa bussiliikenteen käyttäjissä. Nämä kasvattavat sekä infra- että operointikustannuksia, joten muutoksia tulisi pystyä nykyistä paremmin arvioimaan myös tulopuolelle.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

Seuraavissa tarkasteluissa tulee ottaa huomioon myös lähijunavarikoiden vaikutukset operointikustannuksiin.

Ennustemallin kalibrointi vuoden 2023 matkustajamäärätiedoilla on osittain ongelmallinen, sillä vuonna 2023 matkustaminen ei ollut vielä täysin palautunut pandemian jäljiltä. HSL:n omien mallinnusten mukaan liikkuminen on palautunut koronaa edeltävälle tasolle vasta lähempänä vuotta 2025.

Käsittely

Päätös

Selostus

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) pyytää jäsenkuntia antamaan lausuntonsa sen alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027–2029 (myöh. TTS). HSL:n hallitus hyödyntää jäsenkuntien lausuntoja valmistellessaan marraskuussa pidettävälle yhtymäkokoukselle esityksen lopullisesta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027–2029.

Alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman perusteena ovat HSL:n strategia 2026–2029, PKS-omistajaohjauksen tavoitteet, voimassa oleva toiminta- ja taloussuunnitelma 2026–2028, hyväksytty liikennöintisuunnitelma 2026–2027 ja pidemmän aikavälin suunnitelmat sekä vuoden 2025 tilinpäätöstiedot ja saatavissa olevat toteuma- ja ennustetiedot vuodelta 2026. Taloussuunnitelma vuosille 2028–2029 on laadittu aiempien vuosien tapaan pääosin talousarviovuoden (2027) kustannustasoennusteen mukaisina.

HSL pyytää jäsenkuntia esittämään lausunnoissaan näkemyksensä seuraavista kokonaisuuksista:

1. HSL:n toimintasuunnitelma
2. Liikenteen palvelutaso ja palvelutason muutokset
3. Kuntaosuuksien taso
4. Kuntakohtaisen ylijäämän käyttö tai alijäämän takaisinmaksu suunnitelmakaudella 2027–2029

Lisäksi HSL pyytää jäsenkuntia esittämään näkemyksensä seuraaviin kysymyksiin:

5. Kannatatteko lipun hintojen matalampaa ja enemmän riskiä sisältävää keskimääräistä korotustasoa (inflaatio + 1,7 %-yks. = noin 3,1 % + kasvutoimet) vai riskittömämpää korotustasoa (inflaatio + 4,6 %-yks. = noin 6 %)?
6. Kannatatteko tarkastusmaksun korotusta 130 euroon?

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

7. Miten suuren kustannuslisäyksen olette valmiit hyväksymään kiristetyn päästötavoitteen saavuttamiseksi?
8. Millä toimenpiteillä näkemyksenne mukaan HSL:n maksuvalmius turvataan: jäsenkuntien lisärahoituksella, ulkoisella lainanotolla tai muilla ratkaisuilla?

Lausunto tulee toimittaa HSL:n kirjaamoon viimeistään 10. syyskuuta.

Espoon kaupungin valmisteleva lausunto on kirjoitettu kokonaisuudessaan päätösesitykseen. Selostusosassa lausuntoa taustoitetaan lausuntokohdittain.

Lausunto on laadittu valtuuston hyväksymän Espoo-tarinan 2025–2029 (20.10.2025 § 133) mukaisesti, jossa joukkoliikenteen osalta korostuvat sujuvat yhteydet, hiilineutraalius, päästöjen vähentäminen, kestävien kulkumuotojen edistäminen sekä turvallisuus. Lisäksi lausunnon valmistelua on ohjannut Espoossa käynnissä oleva talouden tasapainottaminen. Lausunnossa on huomioitu myös PKS-omistajaohjauksen tavoitteet (konserni- ja tilajaosto 8.6.2026 § 71 ja oheismateriaali).

1. HSL:n toimintasuunnitelma

Alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman mukaan HSL:n toimintamenot ovat vuonna 2027 yhteensä 1044,7 milj. euroa. Toimintamenoista 66,3 % (692,8 milj. euroa) on liikennöinnistä maksettavia operointikustannuksia, 24,7 % (258,1 milj. euroa) infrakorvauksia ja 9,0 % (93,8 milj. euroa) muita kuluja. Toimintamenot kasvavat 5,3 % vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna.

Toimintatulot vuonna 2027 ovat yhteensä 1060,6 milj. euroa. Kasvua vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna on 67,4 milj. euroa (6,8 %). Toimintatuloista vuonna 2027 39,5 % on lipputuloja (418,5 milj. euroa), 57,9 % kuntaosuuksia (614 milj. euroa) ja 2,6 % muita tuloja (28 milj. euroa).

HSL:n mukaan lipputulojen todelliseen toteumaan liittyy merkittävää epävarmuutta. Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma ei sisällä kustannustason nousuun liittyviä varauksia. Keväällä 2026 käytyjen yhteistoimintaneuvottelujen henkilöstökustannukset tarkentuvat lopulliseen toiminta- ja taloussuunnitelmaan 2027–2029.

HSL:n investointimenot ovat 24,0 milj. euroa vuonna 2027 ja ne kasvavat 9,1 % vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna.

Tilikauden 2027 tulos on -2,6 miljoonaa euroa alijäämäinen ja se voidaan vielä kattaa edellisinä vuosina kertyneistä ylijäämistä.

HSL:n suunnitelmakautta 2027–2029 leimaavat raideliikenteen suuret infrarakentamishankkeet, liikennejärjestelmän muutokset sekä rakentamisen aiheuttamat poikkeusjärjestelyt. Vuonna 2027 merkittävin yksittäinen talouteen vaikuttava tekijä on Junatien metrosillan uusiminen, joka aiheuttaa noin seitsemän kuukauden metrokatkon.

HSL pyrkii vuoden 2027 loppuun mennessä ottamaan käyttöön sinisissä busseissa mobiililippujen validoinnin lukijalaitteilla visuaalisen validoinnin sijaan. HSL suunnittelee myös kokeilua vyöhykkeettömästä matkaperusteisesta hinnoittelumallista, jossa matkan hinnoittelu pohjautuu vyöhykkeiden sijaan matkan pituuteen ja muihin muuttujiin. Lisäksi HSL suunnittelee lähimaksun yhden vuorokauden hintakaton pilottia. HSL kehittää myös liiketoimintamalleja, jotka mahdollistavat kumppaneiden kytkeytymisen HSL:n digitaalisiin palveluihin.

HSL pyrkii parantamaan liikenteen operoinnin tuottavuutta kohdentamalla tarjontaa vastaamaan paremmin kysyntää ja tekemällä tarkoin harkittuja leikkauksia palveluun ja kohdennettuja linjojen lakkautuksia.

2. Liikenteen palvelutaso ja palvelutason muutokset

Vuonna 2027 merkittävin palvelutason muutos Espoossa tulee olemaan Espoon kaupunkiradan tavoiteltu liikennöinnin aloitus syyskaudella välillä Leppävaara – Espoon keskus. Kaupunkirataa pitkin kulkevat junat ajetaan linjatunnuksella E, ja ne pysähtyvät jokaisella asemalla.

Espoon Kaupunkiradan rakennustöiden takia rantaradan junaliikenteessä on vuosittaiset säännölliset totaalikatkot Leppävaaran länsipuolella viiden viikon ajan juhannuksen jälkeen vuoteen 2027 asti. Lisäksi yhden tai kahden vuorokauden pituisia totaalikatkoja on viikonloppuisin toukokuussa ja syksyllä. Vuosina 2028–29 on totaalikatkoja osuudella Espoon keskus – Kauklahti.

Helsingin Junatien metrosillan uusimisen vaikutukset metroliikenteeseen tulevat olemaan laajat. Metron remontoitava osuus on koko metroverkon kuormitetuin kohta, joten metron liikennekatkolla tulee olemaan laajoja vaikutuksia koko liikennejärjestelmään. Sillan uusimistöiden yhteydessä on suunniteltu toteutettavaksi myös Sörnäisten metroaseman perusparannus ja muita siltatöitä Kalasataman ja Herttoniemen välillä. HSL:n alustavien arvioiden mukaan katkon aiheuttaa noin 10,4 miljoonan euron lisäyksen bussiliikenteen operointikustannuksiin, ja noin 3 miljoonan euron välilliset kustannukset sekä erittäin merkittävät lipputulomenetykset.

Pikaraitiolinjalla 15 iltapäiväruuhkaan tehdään vuonna 2027 pieniä muutoksia syksystä 2026 alkaen. Sunnuntaisin liikenne lopetetaan tuntia nykyistä aikaisemmin matalan kysynnän takia. Muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta suoritteisiin tai operointikustannuksiin. Kustannukset nousevat edellisvuodesta vaunujen siirtyessä vaihteittain takuusta kunnossapitosopimuksen piiriin. Kesällä 2027 tulee katko

raitiotielle Vihdintien liikenneympyrän kohdalle Länsiratikoiden rakentamisen takia. Katkon pituus on vain noin 800 metriä ja korvaavaa liikennettä ei järjestetä. Linjan 15 katko ei todennäköisesti aiheuta kustannuksia, sillä korvaavaa liikennettä ei hankita ja suoritteet eivät merkittävästi muutu.

Bussiliikenteessä varaudutaan kehittämään bussiliikenteen palvelutasoa todennettuun kysyntään ja kerättyyn asiakasymmärrykseen pohjautuen. Bussiliikenteen alueelliset kehittämiskohteet pyritään tunnistamaan alueellisten linjastotarkasteluiden kautta. Lisäksi HSL varautuu tekemään kohdennettuja tarjonnan lisäyksiä tai reittimuutoksia todennettuun kysyntään ja kerättyyn asiakasymmärrykseen perustuen.

Tiettyjä linjoja järjestellään uudelleen Espoon ja Vantaan rajan ympäristössä, Kehä III:n varren työpaikka-alueiden ympäristössä sekä Kivistössä liikennöivien liityntä- ja poikittaislinjojen tarjontaa Pohjois-Espoossa ja Länsi-Vantaalla syysliikenteen alusta 2027. Muutoksilla kohdennetaan tarjontaa paremmin kysyntää vastaavaksi.

Lisäksi vuonna 2027 varaudutaan lisäämään tarjontaa runkolinjoille 500 ja 510 elokuusta 2027 alkaen kasvaneiden matkustajamäärien ja ajoaikojen vuoksi. Autopäivälisäys parantaa linjojen täsmällisyyttä ja vähentää riskiä myöhästymisien ketjuuntumisille, mikä näkyy linjan matkustajille parantuneena palveluna ja täten parantaa myös asiakkaiden kokemusta linjojen luotettavuudesta. Vuonna 2028 varaudutaan tihentämään runkolinjan 520 vuoroväliä suuren kysynnän takia.

Junien aikataulurakenteen muuttuessa syksyllä 2027 tarkastellaan mahdollisia muutoksia Kaukalahden ja Espoonlahden välisten linjojen 162, 163, 165 tarjontaan, samalla poistaen tarjonnan päällekkäisyyttä linjojen yhteisellä osuudella. Kustannusvaikutus muutoksella on noin - 25 000 euroa vuonna 2027 ja - 60 000 euroa vuositasolla (Espoon sisäinen liikenne).

Vuonna 2027–2029 Espoon merkittävimmät rakentamishankkeet, jotka aiheuttavat liikennöinnin poikkeusjärjestelyjä ovat: Maarinsolmun rakentaminen, Niittykummun vesihuoltotyöt, Espoon kaupunkiradan rakennustyöt ja Otaniemensillan remontti.

3. Kuntaosuuksien taso

Alustavan TTS:n mukaan jäsenkunnilta laskutettavat kuntaosuudet ovat yhteensä 614,0 miljoonaa euroa vuonna 2027. Kuntaosuudet kasvaisivat 10,4 % vuoden 2026 laskutukseen (556,185 milj. euroa) verrattuna.

Espoon kuntaosuus vuonna 2027 ennen edellisten vuosien ylijäämää on 164,8 miljoonaa euroa (TA2026: 159 milj. euroa).

Vuonna 2027 keskimääräinen subventioaste ilman infrakustannuksia olisi 45,9 % ja infrakustannusten kanssa 59,3 %. Espoon subventioaste olisi 44,0 % ilman infrakustannuksia ja 65,7 % infrakustannusten kanssa. Infrakustannusten kanssa laskettuna Espoon subventioaste (65,7 %) on huomattavasti korkeampi kuin HSL-jäsenkuntien keskimääräinen subventioaste (59,3 %). Keskimääräisessä subventioasteessa ei ole huomioitu ylijäämien käyttöä.

Alustava TTS on laadittu siten, että jäsenkuntien keskimääräinen subventioaste strategiakauden päättyessä vuonna 2029 on noin 40,0 % ilman infrakustannuksia (56,5 % infrakustannusten kanssa).

Espoon kuntaosuudet ovat kasvaneet merkittävästi viime vuosina. Vuonna 2019 Espoon kuntaosuus (ennen edellisten vuosien ali-/ylijäämää) oli n. 93 milj. euroa, vuosien 2020–2022 aikana 97–111 milj. euroa, ja vuosille 2023–2025 kuntaosuudet nousivat 148–160 milj. euroon. Suunnitelmakaudella 2027–2029 Espoon kuntaosuudet ovat 164–167 milj. euroa vuosittain.

4. Kuntakohtaisen ylijäämän käyttö tai alijäämän takaisinmaksu

Alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman ennuste Espoon ylijäämistä vuoden 2026 lopulla on 5,6 miljoonaa euroa. Alustava TTS on laadittu siten, että Espoon ylijäämiä käytetään Espoon kuntaosuutta alentamaan tasaisesti kolmen vuoden ajan niin, että vuoden 2029 loppuun mennessä ne on kokonaan käytetty.

HSL on ennakoanut vuodelle 2027 Espoon käyttöön noin 1,9 miljoonaa euroa ylijäämää, ja tällöin Espoon laskutettava kuntaosuus olisi 162,9 miljoonaa euroa. Espoon on mahdollista käyttää vuonna 2027 edellisten vuosien kertynyttä ylijäämää kuntaosuuksien kattamiseen 0–5,6 miljoonaa euroa. Espoolta laskutettava kuntaosuus olisi 159,2 miljoonaa euroa vuonna 2027, jos Espoo käyttäisi koko kertyneen ylijäämänsä.

5. Lippuhinnat

HSL:n talousarvion toteutuminen perustuu siihen, että lippuhintoja korotetaan keskimäärin 3,1 % ja strategiset kasvutoimenpiteet tuottavat seitsemän miljoonaa euroa lisää lipputuloja. Kokonaisuudessaan vuodelle 2027 tavoitellaan lipputuloja yhteensä 418,5 milj. euroa. Lipputulotavoite vuonna 2027 on 7,5 milj. euroa (1,8 %) kuluvan vuoden 2026 ennustetta (OVK1) suurempi. Luvut sisältävät hinnankorotusten, väestönkasvun ja matkustajamäärien muutokset, työmaiden ja erityisesti ratakatkojen vaikutukset, sekä kuluttaja- ja yritysmyyntiin kasvuodotukset.

HSL pyytää jäsenkunnilta lausuntoa, kannattavatko he kyseistä lippuhintojen korotusta vai riskittömämpää vaihtoehtoa, jossa lippuhintoja korotetaan noin 6 %. HSL:n mukaan lipputulotavoitteen toteutumiseen sisältyy merkittävä riski, eikä sitä välttämättä saavuteta. HSL:n mukaan

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

korkeampi n. 6 %:n korotus turvaisi paremmin lipputulojen halutun kehityksen.

Lippuhintojen korotuksessa inflaatiovaikutukseksi on laskettu 1,4 %, joten 3,1 % hintojen korotuksessa reaalin hintojen korotus olisi 1,7 %. Kuuden prosentin hintojen korotuksessa reaalin korotus olisi 4,6 %.

6. Tarkastusmaksun korotus

HSL esittää tarkastusmaksun korottamista 100 eurosta 130 euroon osana TTS-valmistelua, sillä nykyisen tarkastusmaksun pelotevaikutus ei seuranta- ja arviointiaineiston perusteella ole ollut riittävä vähentämään liputta matkustamista pysyvästi. Ehdotettu korotus sijoittuu joukkoliikenteen tarkastusmaksua koskevan lainsäädännön sallimiin rajoihin ja on mitoitettu vahvistamaan maksun ennaltaehkäisevää ja ohjaavaa vaikutusta.

HSL toteaa, että tarkastusmaksu on keskeinen keino ohjata lipun ostamiseen ja turvata lipputulojen kertymää, eikä sen ensisijaisena tavoitteena ole tulonhankinta.

Tarkastusmaksun korottamista ei ole huomioitu toiminta- ja taloussuunnitelmassa. Tarkastusmaksutulot on budjetoitu voimassa olevan 100 euron tarkastusmaksun mukaisina.

7. Päästötavoitteen saavuttaminen

Yhtymäkokous päätti 25.11.2025 HSL:n strategiasta ja siihen kuuluvasta päästötavoitteesta vuodelle 2029. Tavoitteena on 50 prosentin kokonaispäästöjen vähennys vuoteen 2024 verrattuna. HSL:n hallitus on erikseen 26.5.2026 asettanut pitkän aikavälin tavoitteeksi vuodelle 2050 vähentää päästöjä -90 % vuoteen 2024 verrattuna sekä neutraloida jäljelle jäävät päästöt pysyvillä hiilenpoistoilla.

Espoon, Helsingin ja Vantaan kaupungin ovat toukokuussa 2026 neuvotelleet PKS-omistajaohjaustavoitteet HSL:lle. Kestävyystavoitteena on, että joukkoliikenteen operoinnin kasvihuonekaasupäästöt pienenevät, kestävien kulkumuotojen osuus kasvaa ja HSL:n bussiliikenne on sähköistynyt vuoteen 2030 mennessä. Omistajaohjaustavoitteissa on todettu, että mikäli sähköistymistä koskeva tavoite osoittautuu täytäntöönpanossa taloudellisesti epärealistiseksi, käytetään muita tehokkaita päästövähennyskeinoja bussiliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähenemiseksi lähelle nollaa vuoteen 2030 mennessä siten, että bussien tekninen laatu ei kuitenkaan heikenny.

HSL pyytää lausuntoa siitä, miten suuren kustannuslisäyksen jäsenkunnat ovat valmiit hyväksymään kiristetyin päästötavoitteen saavuttamiseksi. HSL toteaa lausuntopyynnössään, että päästötavoitteen kiristäminen strategian mukaisesta tavoitteesta edellyttää ympäristöbonuksen palauttamista sekä biopolttoaineen käyttöönottoa 2029.

HSL näkee, että kaiken liikenteen sähköistäminen ei ole realistista TTS-kaudella taloudelliset reunaehdot huomioiden, ja liikennejärjestelmän kokonaisuuden näkökulmasta joukkoliikenteen päästötoimilla saavutetaan vain murto-osa koko liikenteen päästövähennystavoitteesta. Lisäksi esimerkiksi Suomenlinnan lautan sähköistäminen edellyttää toimenpiteitä Helsingin kaupungilta, eikä ole HSL:n päätettävissä. HSL:n valmistelu on arvioinut, että bussien sähköistäminen nykyisistä liikennöintisopimuksista poikkeavalla, nopeutetulla aikataululla maksaisi arviolta noin 17–35 miljoonaa euroa.

Lisäksi HSL:n mukaan voimakkaasti yhteen käyttövoimaan nojaava joukkoliikennejärjestelmä on huoltovarmuuden kannalta haastava.

HSL toteaa, että ympäristöbonuksen palauttaminen vuodelle 2029 vähentäisi laskennallisesti HSL:n päästöjä noin 19 506 tonnia. Tämä edellyttäisi noin 8,8 miljoonan litran biopolttoaineen käyttöä, jonka kustannus olisi noin 2,0 miljoonaa euroa vuodessa. Laskennallinen päästöhyöty 2029 olisi noin 1,1 miljoonaa euroa, mutta HSL:n mukaan se ei realisoidu käytännössä. Lähipäästöjen näkökulmasta todellinen hyöty HSL-alueelle jäisi noin 9 000 euroon, kun otetaan huomioon jakeluvelvoitteen vaikutus kansallisella tasolla. Ympäristöbonuksen poistaminen on nyt huomioitu tuottavuusohjelman tehostamistoimena, ja sen palauttaminen lisäisi operointikustannuksia. HSL ei pidä perusteltuna tarjonnan vähentämistä biopolttoaineiden käytön mahdollistamiseksi, sillä joukkoliikenteen päästöt muodostavat vain pienen osan (noin 4 % v. 2024) liikennejärjestelmän kokonaispäästöistä.

8. Maksuvalmiuden turvaaminen

HSL:n mukaan vuoden 2027 talousarvioon liittyy poikkeuksellisen suuri epävarmuus, minkä vuoksi talousarviomuutosten ja rahoitustarpeiden uudelleenarvioinnin mahdollisuus strategiakauden aikana on merkittävä. HSL:n maksuvalmius heikkenee TTS-kaudella ylijäämäkertymien edelleen vähentyessä ja riskien mahdollisesti toteutuessa, mikä voi edellyttää äkillisen tarpeen lisärahoitukselle jäsenkunnilta tai vaihtoehtoisesti lainarahoituksen lisäämistä maksuvalmiuden turvaamiseksi. Suunnitelman mukaisilla laskelmilla vuonna 2027 kassan riittävyys laskee 12 päivään, mikä on jo lähellä heikkoa tasoa ja sisältää maksuvalmiusriskin (tilinpäätös 2025: 22 päivää).

HSL toteaa alustavassa TTS:ssa tarvittaessa varautuvansa lisäsopeutustoimenpiteisiin, talousarviomuutoksiin sekä jäsenkuntien kanssa käytäviin jatkoneuvotteluihin taloudellisen vakauden turvaamiseksi.

HSL pyytää kuntia esittämään näkemyksensä siitä, millä toimenpiteillä maksuvalmius turvataan: jäsenkuntien lisärahoituksella, ulkoisella lainanotolla tai muulla ratkaisulla.

9. Muut asiat: keskipitkän aikavälin ennusteet

Osana toiminta- ja taloussuunnitelmaa on esitetty keskipitkän aikavälin ennusteet HSL:n kustannusten ja kuntaosuuksien kehityksestä vuosille 2035 ja 2040. Tulevaisuudessa mahdollisesti tehtäviä lipunhintojen korotuksia ei ole toistaiseksi sisällytetty tarkasteluun.

Toimivalta: Hallintosäännön I osan 2. luvun 4 §:n 4. kohdan mukaan konserni- ja tilajaosto antaa lausunnot yhteisöille näiden taloussuunnitelmista ja -arvioista.

Päätöshistoria**Liitteet**

- 5 Lausuntopyyntö toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2027–2029 (HSL)
- 6 Pöytäkirjanote hallituksen päätöksestä 26.05.2025 § 63
- 7 Alustava Toiminta- ja taloussuunnitelma TTS2027-2029

Oheismateriaali

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) PKS-omistajaohjaustavoitteet vuodelle 2027

Tiedoksi

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

Asianumero 2687/11.00.00/2026

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 31.08.2026

7

Lausunnon antaminen Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027– 2029, jätehuollon investointiohjelmasta 2027–2046, vesihuollon investointiohjelmasta 2027–2046, verkostojen tila ja saneeraustarpeet 2026 -selvityksestä ja strategiasta 2035

Valmistelijat / lisätiedot:

Rinne Tuulia

Ahvonen Tuula

Heino Waltteri

Jänis Reetta

Lindqvist Hanne

etunimi.sukunimi@espoo.fi

Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto antaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle (HSY) seuraavan lausunnon:

1. HSY:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2027–2029

1.1 HSY:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vastaa Espoon kaupungin tahtotilaa kuntayhtymän toiminnasta ja taloudesta. HSY:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittu jäsenkuntien strategista tahtotilaa kuvaavien PKS-omistajaohjaustavoitteiden ja -omistajalinjausten mukaisesti ja se edistää myös Espoo-tarinan toteutumista. HSY:n tulee kuitenkin ilmoittaa toiminta- ja taloussuunnitelmassaan kasvihuonekaasupäästöjen tavoite sekä nykyisellä että muutetulla laskentatavalla, jotta PKS-omistajaohjaustavoitteen toteutumista voidaan seurata vuosien välillä vertailukelpoisesti.

1.2 HSY on varannut talousarvioesityksessään vuodelle 2027 vesihuollon toiminta-alueen kaavoituksen mukaiseen laajentumiseen 33,8 milj. euroa ja suunnitelmakaudelle 2027–2028 hieman vähemmän (30,7 ja 31,8 milj. euroa). Määrärahavaroja ei ole jaettu kuntien kesken, mutta Espoon

näkemyksen mukaan varaukset riittävät jäsenkuntien yhteenlaskettuun laajentumistarpeeseen. Espoo investoi uusiin alueisiin voimakkaasti ja HSY:n tulee säilyttää valmius tarkastaa investointikehystään kesken toimintavuoden, mikäli näyttää siltä, että kehys ei riitäkään jäsenkuntien tarpeeseen. Esimerkkinä merkittävimmistä kaupunkilähtöisistä ohjelmahankkeista Espoossa on mainittu Lasihtylin kaava-alue, Keran asemakaava-alue sekä Espoon kaupunkirata ja Baana.

1.3 HSY on alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassaan varannut laajentumiseen haja-asutusalueille 1,6 milj. euroa vuodelle 2027, 2,4 milj. euroa vuodelle 2028 ja 1,0 milj. euroa vuodelle 2029. Espoon vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaiseen laajenemiseen asemakaava-alueiden ulkopuolisille alueille tulisi varautua v. 2027–2029 Brobackan alueen osalta, v. 2028–2030 Vanhakartanon osalta ja v. 2027–2028 Läntisen jokitien osalta.

1.4 Espoon kaupunki pitää HSY:n esittämiä vesihuollon hinnankorotuksia perusteltuina. Hinnankorotukset ovat kohtuullisia ja niillä mahdollistetaan vesihuollon tarpeelliset uus- ja korjausinvestoinnit siten, että HSY:n velka vähenee ja omavaraisuus vahvistuu. Espoon kaupunki edellyttää kuitenkin HSY:ltä myös kustannusten nousua hillitseviä toimia sekä käyttömenoissa että investoinneissa.

1.5 Toimiva ja laadukas vesi- ja jätehuolto ovat kaikissa olosuhteissa turvattavia peruspalveluita, ja Espoon kaupunki kannattaa HSY:n vahvaa panostusta palveluja turvaavaan varautumis- ja turvallisuustyöhön. Espo-tarinan mukaan varautuminen on tarpeen sekä poikkeusoloihin että ilmastonmuutokseen ja sään ääri-ilmiöihin.

1.6 Espoon kaupunki kannustaa HSY:tä kehittämään edelleen tuottavuuttaan ja pitää hyvänä asukaskohtaisten toimintamenojen vuosittain paranevaa tavoitetta. Espoon kaupunki toteaa kuitenkin, että toiminnan tuottavuutta tulee kehittää myös tuottavuusindeksillä mitattuna ja indeksin käytön kehittyessä myös kunnianhimoisin tavoitetasoin.

1.7 Espoo tavoittelee pääkaupunkiseudun pienimpiä asukaskohtaisia ilmastopäästöjä, hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä sekä Espoon ulkopuolella syntyvien päästöjen vähentämistä. Yhtenä keinona on espoolaisten kestävien elämäntapojen edistäminen. HSY:llä on tärkeä rooli Espoon tavoitteiden saavuttamisessa erityisesti sekajätteen määrän vähentämisen osalta. Espoon kaupunki edellyttää, että HSY etsii laajasti keinoja sekajättemäärän vähentämiseksi. Espoon kaupunki kannattaakin HSY:n hallituksen suunnittelemaa (HSY 12.6.2026 § 73) sekajätteen tyhjennysmaksun korotusta, jonka myötä kotitalouksilla on selkeä kannustin jätteiden lajitteluun ja sekajättemäärän vähentämiseen.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

1.8 Espoon kaupunki esittää, että aina kun HSY rakentaa merkittäviä vesihuoltolähtöisiä siirtoviemäreitä tai vesijohtoja muualle kuin katualueelle, tutkittaisiin yhteistyössä riittävän varhaisessa vaiheessa, voidaanko yhdistää vesihuolto ja vesihuoltokäytävän päälle rakennettava ulkoilureitti. Menettelyllä saataisiin kustannussäästöjä ja lisää hyväksyttävyyttä vesihuollon rakentamiselle.

1.9 Espoon kaupunki pitää tärkeänä, että HSY kehittää yhdessä jäsenkaupunkiensä kanssa häiriötilanteiden johtamista, tiedonkulkua ja viestintäyhteistyötä, jotta tieto välittyy nopeasti, yhdenmukaisesti ja oikeille kohderyhmille kaikissa vesihuollon häiriö- ja poikkeustilanteissa mukaan lukien virka-ajan ulkopuoliset ajat.

2. Jätehuollon investointiohjelma 2027–2046, vesihuollon investointiohjelma 2027–2046 sekä verkostojen tila ja saneeraustarpeet 2026-selvitys

2.1 Sekä vesihuollon että jätehuollon investointiohjelmat on laadittu Espoon kaupungin tahtotilaa vastaavasti. Investoinneilla on toivottuja vaikutuksia jätehuollon ja vesihuollon toimintavarmuuteen, asiakkaiden saamaan palvelutasoon ja ympäristöön. Investointiohjelmissä näkyy Espoo-tarinassa tavoitellut ympäristövaikutukset, turvallisuus ja varautuminen sekä vesihuollon investointiohjelman osalta myös PKS-omistajaohjaustavoitteissa tavoitellut talousvaikutukset ja saneeraustaso. Espoolle on tärkeää, että investointiohjelmat huomioivat kasvavan kaupungin tarpeet.

3. HSY:n strategia 2035

3.1 Valmistellun strategian painopisteet turvallisuus, talous ja vastuullisuus toteuttavat vahvasti Espoo-tarinaa sekä PKS-omistajaohjaustavoitteita, ja kokonaisuudessaan strategia on Espoon kaupungin näkökulmasta kannatettava. Espoon kaupunki nostaa kuitenkin esiin, että kaikki strategian KPI-mittarien tavoitetasot tulisi asettaa kunnianhimoisesti siten, että ne eivät ole toiminta- ja taloussuunnitelmassa 2027–2029 toteuttamiskelpoisiksi tunnistettuja arvoja (ks. omavaraisuusaste 2029 ja saneerausinvestoinnit), jo saavutettavaksi ennustettua tasoa (ks. sekajätteen määrä) tai aikaisemmin tavoiteltua tasoa (ks. tapaturmataajuus) alempia. Tapaturmataajuus kertoo turvallisesta työympäristöstä ja sillä on myös pitkävaikutteisia taloudellisia vaikutuksia. HSY on aikaisemmin pitänyt nollaa tapaturmaa realistisena tavoitteena (Henkilöstökertomus 2025) ja olisikin johdonmukaista, että myös strategian tapaturmataajuuden vuosittaiset tavoitetasot asetetaan nolnaan. Lisäksi yhtymäkokouksen päätettäväksi tuotavan strategian KPI-mittareihin on tuotava tapaturmataajuuden lähtötieto vuodelta 2025. Kasvihuonekaasupäästöt tulee kirjata strategiaan sekä nykyisellä että

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

muutetulla laskentatavalla, jotta PKS-omistajaohjaustavoitteen toteutumista voidaan seurata vuosien välillä vertailukelpoisesti.

Käsittely**Päätös****Selostus**

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) pyytää jäsenkuntia antamaan lausuntonsa

- HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027–2029,
- jätehuollon investointiohjelmasta 2027–2046,
- vesihuollon investointiohjelmasta 2027–2046,
- verkostojen tila ja saneeraustarpeet 2026-selvityksestä sekä
- HSY:n strategiasta 2035.

HSY:n hallitus hyödyntää jäsenkuntien lausuntoja valmistellessaan marraskuussa pidettävälle yhtymäkokoukselle esitykset lopullisesta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2027–2029 ja muista päätettävistä asioista.

Lausunto tulee toimittaa HSY:n kirjaamoon viimeistään 31. elokuuta.

Espoon kaupungin lausunto on kirjoitettu kokonaisuudessaan päätösesitykseen. Selostusosassa lausuntoa taustoitetaan lausuntokohdittain.

Lausunto on laadittu valtuuston hyväksymän Espoo-tarinan 2025–2029 (20.10.2025 § 133) mukaisesti, jossa HSY:n toiminnan osalta korostuvat luonnosta huolehtiminen, päästöjen vähentäminen sekä turvallisuus ja varautuminen. Lausunnossa on huomioitu myös PKS-omistajaohjauksen tavoitteet (ks. konserni- ja tilajaosto 8.6.2026 § 71 ja oheismateriaali).

1. HSY:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2027–2029**Talous**

Alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman mukaan HSY:n toimintatuotot vuonna 2027 ovat 552,9 milj. euroa. Toimintatuotot kasvavat 27,6 milj. (5,2 %) euroa vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna.

Vesihuollon käyttömaksuihin esitetään talousarviovuodelle kokonaiskorotusta 5 % ja suunnitelmavuosille 4 % (2028) ja 3 % (2029) korotusta. Perusmaksuihin esitetään talousarviovuodelle kokonaiskorotusta 8 %, ja suunnitelmavuosien 2028 ja 2029 vastaavat korotukset ovat 6 % vuosittain. Korotuksissa inflaatio-olettama on 2 %.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

Maksujen reaalikorotusten nousuun suurimpana syynä on erityisesti saneerausinvestointitason edellyttämän rahoituksen kattaminen täysimääräisesti asiakasmaksuilla ja omavaraisuusasteen hallittu parantaminen omistajaohjauksen mukaisesti. Jätehuollon hintoihin suunnitellaan talousarviovuodelle keskimäärin 2,6 % korotusta. Hinnastoista päättäminen kuuluu HSY:n hallituksen toimivaltaan.

Liittymismaksun yksikköhintaa korotetaan TTS kaudella 2027–2029 siten, että kerrostalojen ja muiden kiinteistötyyppien korotus on 2–10 % välillä. HSY:n tavoitteena on saavuttaa asteittain TTS-kaudella liittymismaksujen kustannusvastaavuus suhteessa aluerakentamisen kustannuksiin.

HSY:n toimintamenot vuonna 2027 ovat 231,5 milj. euroa, joka on 3,9 milj. (1,7 %) euroa enemmän kuin vuoden 2026 ennusteessa. Toimintamenojen budjetoinnissa on huomioitu toiminnan muutokset ja merkittävimmät tiedossa olevat kustannusmuutokset. Vuonna 2027 toimintakuluista noin 52 % koostuu palveluiden ostoista, IT-kuluista, asiantuntijapalveluista sekä rakentamis- ja kunnossapitopalveluista. Henkilöstökulujen osuus on noin 26 %, materiaalihankintojen 15 % sekä muiden kulujen 7 %.

Toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena syntyvä vuoden 2027 toimintakate on 324,6 milj. (58,7 %) euroa, kun sen vuonna 2026 ennustetaan olevan 300,8 milj. (57,3 %) euroa. Ero johtuu suurelta osin myyntituottojen arvioidusta kasvusta vuonna 2027.

Nettorahoituskulut vuonna 2027 ovat 79,1 milj. euroa. Jäsenkuntien perimä peruspääoman korko on budjetoitu 1,5 % suuruisena PKS-omistajalinjauksen mukaisesti (ks. konserni- ja tilajaosto 8.6.2026 § 71).

Talousarviovuoden 2027 tilikauden tulos on 61,4 milj. euroa ylijäämäinen (2028: 72,5 milj. euroa, 2029: 79,2 milj. euroa).

Tulorahoitus ei riitä täysin kattamaan investointeja ja nykyisten lainojen lyhennyksiä, joten suunnitelmakaudella HSY nostaa edelleen uutta ulkopuolista lainaa yhteensä noin 283 milj. euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella kuitenkin yhteensä noin 395 milj. euroa. Kokonaisuutena pitkäaikaisen vieraan pääoman määrä vähenee.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti HSY perii jäsenkunniltaan maksuosuudet muista kuin vesihuollon tai jätehuollon tehtävistä. Espoon kuntaosuus, jolla rahoitetaan HSY:n seutu- ja ympäristötiedon toimintaa, on 1,186 milj. euroa vuonna 2027. Osuus kasvaa noin 2,8 % vuoden 2026 talousarviosta. Vuoden 2027 kuntaosuuden tasoa alentaa aikaisempien vuosien ylijäämän käyttö. Jäsenkuntien kuntaosuuksilla katetaan se osuus, jota ei voida kattaa kyseisen tulosalueen muilla myyntituotoilla tai ulkopuolisella hankerahoituksella.

Investoinnit

Suunnitelmakauden vesi- ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n keväällä 2026 laatimaan 20 vuoden investointiohjelmaan, josta yhtymäkokous päättää marraskuussa 2027. Vuonna 2027 investoinnit ovat yhteensä 216,6 milj. euroa, josta vesihuollon investoinnit ovat 196,9 milj. euroa ja jätehuollon 17,5 milj. euroa.

Vesihuollon investointien taso säilyy suunnitelmakaudella korkealla tasolla johtuen pääosin jäsenkuntien edelleen korkeana säilyvästä infrastruktuuri-investointien tasosta. Lisäksi HSY:n omien investointien osalta korostuvat verkostosaneeraukset sekä turvattu juomavesi -teemaan liittyvät hankkeet. HSY:n tavoitteena on määrätietoisesti nostaa saneerausinvestointien määrää vuositasolla. Keskeisiä projekteja ovat vesihuoltotunnelit, verkostosaneeraukset sekä veden- ja jätevedenkäsittelyn kehittäminen. Lisäksi käynnistyvät suuret infrahankkeet, kuten raitiotiet, sekä Ilmalan vesitornin saneeraus.

Jätehuollossa investoinnit kohdistuvat alue- ja käsittelypalveluiden ylläpitoon, ympäristölupavelvoitteiden täyttämiseen sekä toiminnan turvallisuuden ja ympäristökestävyyden varmistamiseen. Suunnitelmakaudella toteutetaan Sortti-asemien ja käsittelylaitosten vuosittaisia korjaus-, ylläpito- ja kalustoinvestointeja sekä varaudutaan uuden Sortti-aseman toteutukseen.

Toiminta ja tavoitteet

Vuonna 2027 verkostoon pumpatun vesimäärän (tuotettu vesimäärä) määrän arvioidaan olevan 94,6 milj. m³ ja laskutettavan vesimäärän 78,1 milj. m³. Jätevedenpuhdistamoilla käsiteltävän jäteveden määrän arvioidaan olevan yhteensä 152,5 milj. m³ vuonna 2027.

Vuonna 2027 asiakaskiinteistöillä tehdään noin 9,2 milj. jäteastiatyhjennystä ja kuljetetaan jätteitä yhteensä noin 370 000 tonnia. Jätteen energiakäyttöön Vantaan Energian jätevoimalaan toimitetaan jätteitä yhteensä noin 207 000 tonnia. Ämmässuon ekoteollisuuskeskuksessa käsitellään jätteitä yhteensä noin 238 000 tonnia.

Seutu- ja ympäristötiedon toiminta perustuu jäsenkuntien tarpeisiin ja toiveisiin palveluista ilmastotyössä, ilmansuojelutyössä ja tietoyhteistyössä.

HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman 2027–2029 tavoiteasetanta perustuu HSY:n hallituksen esittämään Strategiaan 2035 (s. 6) sekä PKS-omistajaohjaustavoitteisiin (s. 7). Kullekin mittarille on asetettu vuosikohtainen tavoitetaso.

Lähes kaikki pääkaupunkiseudulla yhteistyössä neuvotellut omistajaohjaustavoitteet (ks. oheismateriaali) sisältyvät asetettuine tavoitearvoineen HSY:n valmistelevaan strategiaan ja näin ollen myös

alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman vuodelle 2027 asetettuihin tavoitteisiin. PKS-omistajaohjaustavoitteista strategian mittareihin eivät kuulu käyttömenojen tuottavuusindeksi sekä ympäristövaikutusten vähentämisen lisätoimenpiteiden (typpioksiduulipäästöjen vähentäminen) käyttöönotto ja uusien toimenpiteiden kartoittaminen. Nämä tavoitteet sisältyvät kuitenkin toiminta- ja taloussuunnitelmaan omistajaohjaustavoitteina, ja HSY on suunnitellut toimintaansa näiden mukaisesti.

2. Jätehuollon investointiohjelma 2027–2046, vesihuollon investointiohjelma 2027–2046 sekä verkostojen tila ja saneeraustarpeet 2026 -selvitys

Jätehuollon investointiohjelma sisältää jätehuollon suunnitellut investoinnit vuosille 2027–2046 ja sen kokonaisinvestoinnit ovat n. 329,2 milj. euroa (edellinen investointiohjelma 298,7 milj. euroa). Jätehuollon 20 vuoden investointiohjelman vuosittainen investointitaso on keskimäärin noin 16,5 milj. euroa painottuen jakson alkupuoliskolle. Investointiohjelma koostuu kolmeen pääkokonaisuuteen jakautuvista viidestätoista investointikorista. Pääkokonaisuudet ovat aluepalvelulähtöiset investoinnit, käsittelypalvelulähtöiset investoinnit ja muut toimintaa mahdollistavat investoinnit. Investointiohjelman laadintaa ovat ohjanneet valmisteilla oleva HSY:n strategia vuoteen 2035 sekä vuonna 2024 tehty jätehuollon investointien tarpeiden kartoitus.

Vesihuollon investointiohjelma sisältää suunnitellut investoinnit vuosille 2027–2046. Investointiohjelma on toiminta- ja taloussuunnitelman (TTS) investointiosuuden valmistelun perusta. Investointiohjelman laadinnan pohjana ovat olleet mm. HSY:n strategia 2035 – luonnos, vuonna 2024 valmistuneet investointitarpeiden kartoitukset sekä erillinen vuonna 2026 valmistunut verkostojen tila ja saneeraustarpeet – selvitys, jossa on koostettu selvityksen laatimishetken käsitys HSY:n verkosto-omaisuuden nykytilasta ja siitä, miten tilan arvioidaan kehittyvän tulevaisuudessa.

Sekä jätehuollon että vesihuollon investointiohjelmien vaikuttavuutta tarkastellaan kolmen teeman kautta, jotka ovat toimintavarmuus, asiakas ja ympäristö.

Perussopimuksen mukaisesti HSY pyytää investointiohjelmista lausunnot jäsenkunnilta ennen niiden hyväksymistä syysyhtymäkokouksessa.

HSY:n strategia 2035

HSY:n hallitus on valmistellut uuden strategian kaudelle 2027–2035. Strategian visio on ”Yhdessä teemme maailman kestävimmän kaupunkiseudun” ja missio eli toiminta-ajatus on ”Tuotamme vesi- ja jätehuollon palveluja sekä seudullista tietoa kaikissa olosuhteissa”. Strategiset painopisteet ovat turvallisuus, talous ja vastuullisuus. Alustavat arvot ovat vastuullisesti, luotettavasti ja yhteistyössä.

Strategian mukaan HSY turvaa arjen kaikissa olosuhteissa. Espoo-tarinan mukaan "huolehdimme turvallisuudesta ja varaudumme poikkeusolojen tarpeisiin" sekä "varaudumme ilmastomuutokseen ja sään ääri-ilmiöihin hyödyntäen luontopohjaisia ratkaisuja". Strategian toteuttamisen keinot vastaavat molempia Espoo-tarinan kirjauksia.

Strategian mukaan HSY varmistaa pysyvän talouden tasapainon, ja sen saavuttamisen peruseriaatteen vastaavat myös Espoo-tarinassa tunnistettuja keinoja: investointeja rahoitetaan vahvemmin tulorahoituksella ja tuottavuutta parannetaan teknologian avulla ja työskentelytapoja uudistamalla. HSY:lle asetetuissa PKS-omistajaohjaustavoitteissa painotetaan tuottavuutta, talouden tasapainoa ja vesihuollon toimivuutta, joiden osalta omavaraisuuden parantaminen ja riittävät verkostojen saneerausinvestoinnit näkyvät myös HSY:n strategiassa.

Valmistellun strategian mukaan HSY rakentaa vastuullista tulevaisuutta. Keinot tukevat Espoo-tarinan saavuttamista: ilmasto- ja ympäristöpäästöjä sekä lähiympäristöhaittoja vähennetään, luonnon monimuotoisuutta lisätään, hankintojen vastuullisuutta lisätään ja asukkaiden kestäviä elämäntapoja tuetaan. Keinot tukevat myös PKS-omistajaohjaustavoitetta sekajätteen määrän vähentämisestä.

Strategiaan sisältyy yksitoista KPI-mittaria ja niille on asetettu vuosittaiset tavoitetasot vuosille 2027–2030 sekä vuodelle 2035. Kuusi näistä mittareista toimii myös PKS-omistajaohjaustavoitteiden mittareina: toimintamenot/asukas, saneerausinvestoinnit, omavaraisuusaste, kasvihuonekaasupäästöt, sekajätteen määrä ja asiakastytyvyisyys.

Strategiassa kasvihuonekaasupäästöjen enimmäismääräksi vuodelle 2027 on asetettu 73 000 tonnia, ja se perustuu HSY:n nykyiseen laskentatapaan. Vuodelle 2027 asetetun PKS-omistajaohjaustavoitteen mukainen kasvihuonekaasupäästöjen enimmäismäärä on 84 000 tonnia, ja se perustuu HSY:n aiemmin ilmoittamaan laskentatavan muutokseen, joka nostaa HSY:n laskennallista päästötasoa 11 000 tonnia/vuosi. Todettakoon, että strategian tavoite ja PKS-omistajaohjaustavoite ovat kuitenkin tavoitetasoltaan samat.

Toimivalta: Hallintosäännön I osan 2. luvun 4 §:n 4. kohdan mukaan konserni- ja tilajaosto antaa lausunnot yhteisöille näiden taloussuunnitelmista ja -arvioista ja on näin ollen toimivaltainen antamaan lausunnon HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta. Konserni- ja tilajaosto on toimivaltainen antamaan lausunnot myös vesihuollon ja jätehuollon investointiohjelmiin sekä verkostojen tila ja saneeraustarpeet 2026 -selvitykseen, sillä hallintosäännön I osan 2. luvun 4 §:n 5. kohdan mukaisesti jaosto lopulta päättää toimiohjeen antamisesta yhtymäkokoukseen, jossa näistä asioista tehdään varsinaiset päätökset.

Liitteet

- 8 HSY:n lausuntopyyntö HSY:n alustavasta toiminta ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029, jätehuollon investointiohjelmasta 2027–2046, vesihuollon investointiohjelmasta 2027–2046, verkostojen tila ja saneeraustarpeet 2026 - selvityksestä sekä HSY:n strategiasta 2035
- 9 Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2027-2029
- 10 Vesihuollon investointiohjelma 2027-2046
- 11 Jätehuollon investointiohjelma 2027-2046
- 12 Verkostojen tila ja saneeraustarpeet 2026
- 13 HSYn strategia 2035 -luonnos

Oheismateriaali

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) PKS-omistajaohjaustavoitteet vuodelle 2027

Tiedoksi

HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

Asianumero 3296/02.05.06/2026

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 31.08.2026

8

Asunto Oy Espoon Hovipuisto -nimisen yhtiön osakkeiden myynti (Khasia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Welling Sara

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto esittää, että kaupunginhallitus
1

päätää myydä Asunto Oy Espoon Hovipuisto -nimisen yhtiön osakkeet
n:ot 513-603 velattomaan kauppahintaan 220 000 euroa;

2

valtuuttaa kaupunkiympäristön toimialajohtajan tai hänen määräämänsä
allekirjoittamaan liitteenä olevan kauppakirjan sekä päättämään siihen
mahdollisesti tarvittavista vähäisistä muutoksista.

Käsittely

Päätös

Selostus

Asunto Oy Espoon Hovipuisto sijaitsee Järvenperässä osoitteessa Hovitie
23, 02940 Espoo. Espoon kaupunki omistaa yhtiön osakkeet 513-603,
jotka oikeuttavat huoneiston B9. Huoneisto käsittää yhtiöjärjestyksen
mukaan 4h+k+s ja on pinta-alaltaan 91,5 m². Huoneisto vaatii remonttia.
Huoneisto on toiminut ryhmäperhepäiväkotitilana 31.7.2024 saakka, mistä
lähtien se on ollut tyhjillään. Kaupungilla ei ole tiloille enää tarvetta.

Myynnin ja markkinoinnin hoiti kaupungin puitesopimukselta kevennetyllä
kilpailutuksella valittu kiinteistönvälityslieike. Huoneistosta saatiin tarjous
215 000 euroa (velaton kauppahinta). Tilapalvelut-liikelaitos antoi

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

tarjoukseen vastatarjouksen 220 000 euroa (velaton kauppahinta), jonka ostajat hyväksyivät. Kauppahinta on 202 257,75 euroa. Huoneiston B9 osakkeisiin kohdistuu isännöitsijäntodistuksen mukaan 17 742,25 euron suuruinen osuus yhtiön lainoista. Ostaja ottaa vastatakseen em. yhtiölainaosuuden. Kauppahinta on alueen toteutuneisiin kauppahintoihin verrattuna käypä markkinahinta huoneistosta ja autohallipaikasta.

Kaupungin tavoitteena on luopua sellaisista tiloista ja kiinteistöistä, joita ei tarvita kaupungin omassa toiminnassa ja joiden kaavallinen kehittämispotentiaali on tarvittaviin panostuksiin nähden vähäinen. Kauppa on siten kaupungin tavoitteiden mukainen.

Päätöshistoria**Liitteet**

14 EI JULKAISTA, kauppakirjaluonnos, sisältää henkilötietoja

Oheismateriaali

- Kauppakirjaluonnos
- Yhtiöjärjestys
- Tilinpäätös 2025 ja talousarvio 2026
- Kiinteistö kartalla
- Sisäilmastotutkimus

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

Asianumero 4522/02.02.02/2025

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 31.08.2026

9

Tilapalvelut-liikelaitoksen heinäkuun osavuositarkastus 2/2026

Valmistelijat / lisätiedot:
Turunen Päivi
Moisander Heikki
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallituksen tila- ja asuntojaosto (johtokunta) merkitsee tiedoksi Tilapalvelut -liikelaitoksen osavuositarkastuksen 1-7/2026.

Käsittely

Päätös

Selostus

Tilapalvelut-liikelaitoksen toinen osavuositarkastus 2026

Tilapalvelut-liikelaitoksella on kaksi sitovaa tulostavoitetta vuodelle 2026.

1. Liikelaitoksen vuoden 2026 tulostavoite on 19,6 milj. euroa ylijäämäinen tulos ennen varauksia.
Tilapalvelut-liikelaitoksen tulossuunnitelma on 21 milj. euroa. Tulostavoite 19,6 milj. euroa arvioidaan ylittyvän 1,4 milj. euroa.
2. Liikelaitoksen talousrakennusinvestointihankkeiden toteutuminen valtuuston päättämän talousarvion sekä taloussuunnitelman investointiohjelman aikataulun ja kustannusarvion mukaisesti.
Investointiohjelmasta on toteutettu tavoitteen mukaan, mutta hankekohtaisia poikkeamia on jonkin verran.

Tilapalvelut -liikelaitoksen käyttötalouden katsaus on liitteenä.

Investointiohjelman mukaisista uudisrakentamiskustannuksista (muutettu TA 97,7 milj. euroa) ennustetaan jäävän ajoitussyistä käyttämättä 27,3 milj.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

euroa. Investointiohjelman hankkeissa on vuotuisen määrärahan alituksia 29,7 milj. euroa sekä ylityksiä 2,4 milj. euroa.

Hankekohtaisia alituksia ennustetaan olevan kuluvaan vuoden määrärahoissa 29,7 milj. euroa seuraavissa hankkeissa:

- Kulttuurikeskuksen teatteri -hankkeella 20,7 milj. euroa.
- Sunan koulu -hankkeella 2,7 milj. euroa
- Kivenlahden kentän huoltorakennus -hankkeella 0,9 milj. euroa
- Saarnilaakson koulun -hankkeella 0,7 milj. euroa
- Iivisniemen päiväkoti -hankkeella 0,5 milj. euroa.
- Albergan kartanon päärakennus -hankkeella 0,5 milj. euroa
- Postipuun koulun -hankkeella 0,6 milj. euroa
- Espoolaisten talo -hankkeella 2,6 milj. euroa.
- Aurinkopaneelien jälkiasennukset 0,4 milj. euroa
- Mestarintunnelin kenttä 0,1 milj. euroa

Hankekohtaisia ylityksiä ennustetaan olevan kuluvaan vuoden määrärahoissa 2,4 milj. euroa seuraavissa hankkeissa:

- Vallipuiston päiväkoti -hankkeelle 1,3 milj. euroa
- Kaupunginpuutarhan puutyöhalli -hankkeella 0,7 milj. euroa
- Hösmäripuiston päiväkoti -hankkeella 0,3 milj. euroa
- Kalajärven koulu, päiväkoti ja nuorisotila-hankkeella 0,1 milj. euroa

Päätöshistoria

Liitteet

15	Tilapalvelut-liikelaitos 2026 osavuositarkastus 2 raportti
16	Tilapalvelujen tulokortti OVK 2 31.7.2026

Oheismateriaali

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

Asianumero 2371/10.03.02/2026

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 31.08.2026

10

Maijalan päiväkodin hankesuunnitelman hyväksyminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Lindberg Ilkka

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto hyväksyy liitteenä olevan Maijalan päiväkodin hankesuunnitelman.

Käsittely

Päätös

Selostus

Yleistä

Maijalan päiväkotia rakennetaan Kaitaan kaupunginosaan, Finnoon osaluokalle, tontille 49-31-144-1. Kyseessä on YL-1-tontti (Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue lasten päiväkotia varten). Osoite on Peijinkatu 4, 02070 Espoo.

Rakennuksesta tulee 8-ryhmäinen päiväkotia. Hankkeen aiempi nimi oli Finnoo / Djupsundsbackenin päiväkotia. Kohdenumero on KR3111. Finnoon alueella ei ole tällä hetkellä yhtään päiväkotia, ja hanke on kriittinen varhaiskasvatuksen palveluverkolle. Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvun ja varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nousun perusteella varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä kasvaa Finnoon-Kaitaan alueella noin 910 lapsella vuoteen 2035 mennessä. Finnoon alueella tavoitellaan yhteensä jopa 17 000 asukasta, joista ensimmäiset asukkaat asuvat jo alueella. Finnoon-Kaitaan alueella tullaankin kokonaisuudessaan tarvitsemaan useita kunnallisia ja yksityisiä päiväkotia.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

Päiväkoti tulee tarjoamaan myös ympärivuorokautista hoitoa ja huomioidaan rakennuksen suunnittelussa. Vuorohoito suunnitellaan keskitetysti palvelualueita ja koko Espoota silmällä pitäen hyvin joukkoliikennevälineillä saavutettavaksi. Eteläiseen Espooseen on tarve lisätä vuorohoitopaikkoja.

Hankkeen laajuus

Maijalan päiväkodissa on kahdeksan lapsiryhmää, yhteensä 168 rakenteellista varhaiskasvatuspaikkaa. Päiväkoti tarjoaa myös ympärivuorokautista vuorohoitoa. Henkilökuntaa on noin 40 henkilöä, jossa on huomioitu myös vuorohoidon henkilöstötarpeet.

Maijalan päiväkodissa neljän lapsiryhmän kotialueilla varaudutaan ympärivuorokautisen varhaiskasvatuksen tarpeisiin ja huomioidaan yöpymiseen liittyvät erityisratkaisut. Neljä muuta lapsiryhmää varustetaan vastaamaan normaalin aukioloaikojen toimintaan, joka arkisin sijoittuu noin klo 6–18 välille. Vuorohoidon tarpeisiin voidaan tavallisen aukioloajan aikana hyödyntää myös normaaliaukioloa.

Tilaohjelman mukaiset hankkeen arvioidut laajuudet ovat: bruttoala 2075 brm², hyötyala 1461 hym² ja kerrosala 1985 kem².

Kaavoitus

Tontin asemakaava on saanut lainvoiman 13.9.2017. Päiväkodille on varattu rakennusoikeutta 2 300 k-m 2. Päiväkodin suurin sallittu kerrosluku on kaksi.

Tontti on rakentamaton ja puuton. Asemakaavassa ei ole merkitty päiväkotirakennukselle rakennusala; rakennuksen sijoittelussa on käytettävissä koko tontti. Tontin korkeusvaihtelu on n. 2,5 m.

Tonttia rajaavat idässä asuinkerrostalot ja lännessä muinaisjäännösalue. Kaavoittaja ja KOTOn edustaja ovat käyneet keskustelua päiväkodin tontin mahdollisesta laajentamisesta länsipuolen alueen asemakaavoituksen yhteydessä. Ideana on ollut, että osaa länsipuolen alueesta voitaisiin mahdollisesti hyödyntää päiväkodin piha-alueena. Kyseisen alueen asemakaavoitus on käynnistynyt keväällä 2026. Kaavoittajan aikataulun mukaan kaavan on tarkoitus olla lainvoimainen keväällä 2028.

Päiväkotitontin eteläsivua rajaa Peijinkäytävä, jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu, jota ei ole vielä rakennettu.

Tontti on hyvin kevyen liikenteen saavutettavissa. Kävelyetäisyys Finnoon metroasemalta on n. 300 metriä.

Suunnittelualue, ympäröivät katualueet ja kaavamuutoksen kohteena oleva länsipuolen alue ovat kaupungin omistuksessa. Suunnittelualueen

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

itäpuolinen, kolmen asuinkerrostalon korttelialue on yksityisessä omistuksessa.

Piha ja pysäköinti

Leikkipihan tavoitelaajuus Espoon päiväkodeissa on 15 m² / varhaiskasvatuspaikka. Tavoitelaajuus pystytään toteuttamaan. Pihan leikkialueiden pinta-ala on 2 520 m². Päiväkodin piha-alue on ympärivuorokautisen vuorohoidon käytössä myös iltaisin ja viikonloppuisin.

Autolla saapuminen tapahtuu etelästä Peijinkadulta tai pohjoisesta Hannuksenpuisto-nimisen tien kautta. Osa viereisestä LPA-3 -tontista on varattu päiväkodin pysäköinnille.

Päiväkotitontti rajautuu pohjoisessa kääntöpaikkaan, jonka yhteydessä on muutama yleinen pysäköintipaikka.

Kasvun ja oppimisen toimialan ja Espoon tilapalvelut -liikelaitoksen yhdessä määrittelemä päiväkotien pysäköintipaikkojen tavoitemäärä tässä kohteessa on 22 paikkaa. Pysäköintipaikkojen määrän arvioinnissa on huomioitu, että kohde sijaitsee hyvin julkisten yhteyksien saavutettavissa.

Budjetointi

Päiväkodin tavoitehinnan kustannus on 8,220 milj. euroa, kustannustaso Haahtela-indeksi 104,7 (huhtikuu 2026).

Päiväkodin hinnaksi bruttoneliölle tulee tavoitehinnalla 3 961 € / brm², ja kustannus varhaiskasvatuspaikkaa kohden on 48 929 euroa. Tilapalvelujen strategian mukaiset tunnusluvut ovat 4 040 € / brm² ja 48 750 euroa varhaiskasvatuspaikkaa kohden. Suunnittelunohjauksella pyritään varmistamaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen.

Investointiohjelmassa hankkeelle on varattu 8,28 M€ vuosille 2026-2028.

Tämänhetkisen ennusteen mukaan hankkeen valmistuminen siirtyy vuodelle 2029 ja investointiohjelman määrärahavarausta tulee täsmentää vastaavasti.

Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen määrärahavaraus: 240 000 €. Toimitilavuokra on 34,65 €/htm², 61 091 €/kk, 733 093 €/v (vuokra on laskettu tavoitehinnalle).

Päätöshistoria

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

43/52

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

Liitteet

17 Hankesuunnitelma, Maijalan päiväkot

Oheismateriaali

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

Asianumero 1211/10.03.02/2026

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 31.08.2026

11

Kivenlahden lähiliikunta-alueen pukutilojen hankesuunnitelman hyväksyminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Harju Marja

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto hyväksyy liitteenä olevan Kivenlahden lähiliikunta-alueen pukutilojen hankesuunnitelman.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hankkeen nimi on Kivenlahden lähiliikunta-alueen pukutilat ja sen kohdenumero on KR6043. Espoon kaupungin omistaman kiinteistön osoite on Kivenlahdenkatu 20, 02320 Espoo.

Hankesuunnitelmassa Tilapalvelut-liikelaitos esittää, että Kivenlahden kaupunginosassa 34, Aallonpohjan puistokorttelissa, UP alueella, puretaan vanha huonokuntainen pukutilarakennus. Tilalle rakennetaan uudisrakennuksena korvaava Kivenlahden lähiliikunta-alueen pukutilarakennus.

Pukutilarakennuksessa on puku-, pesu- ja wc-tiloja sekä siivouskeskus, varastotiloja, jätahuone ja teknisiä tiloja. Pukutilarakennuksen alustava bruttoala on 270 brm².

Kivenlahden lähiliikunta-alueen pukutilarakennus palvelee päivisin Mainingin koulun oppilaita ja opettajia ja iltaisin, viikonloppuisin sekä koulujen loma-aikoina urheiluseuroja ja alueen asukkaita.

UP-alueella ei ole asemakaavassa rakennusoikeutta. Nykyinen Kivenlahden pukutilarakennus on rakennettu UP alueen päätyyn poikkeuspäätöksellä. Uusi korvaava pukutilarakennus pyritään myös rakentamaan poikkeuspäätöksellä.

Hanke toteutetaan investointihankkeena ja kokonaisurakkana. Hankkeelle on varattu investointiohjelmassa 2,0 M€ vuosille 2026-2028.

Pukutilarakennuksesta on laadittu kustannusarvio ja sen mukaan hankkeelle varattu 2,0 M€ määräraha riittää pukutilarakennuksen rakentamiseen.

Rakennuksen on tarkoitus valmistua marras-joulukuussa 2028.

Päätöshistoria

Liitteet

18	Kivenlahden lähiliikunta-alueen pukutilat, hankesuunnitelma
19	Liikunta- ja hyvinvointilautakunnan lausunto Kivenlahden pukutilojen hankesuunnitelmasta

Oheismateriaali

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

Asianumero 698/10.03.02/2026

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 31.08.2026

12

Gräsanniityn lähiliikunta-alueen pukutilojen hankesuunnitelman hyväksyminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Harju Marja

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto hyväksyy liitteenä olevan Gräsanniityn lähiliikunta-alueen pukutilojen hankesuunnitelman.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hankkeen nimi on Gräsanniityn lähiliikunta-alueen pukutilat ja sen kohdenumero on KR6354. Espoon kaupungin omistaman kiinteistön osoite on Hauenkalliontie 14, 02170 Espoo.

Hankesuunnitelmassa Tilapalvelut-liikelaitos esittää, että Haukilahden kaupunginosaan, kortteliin 231700, Gräsanniityn VU alueelle rakennetaan uudisrakennuksena Gräsanniityn lähiliikunta-alueen yhteyteen pukutilarakennus, jossa on puku-, pesu-, wc-tiloja, siivouskeskus, varastotiloja, jätehuone ja teknisiä tiloja. Pukutilarakennuksen alustava bruttoala on 220 brm².

Gräsanniityn lähiliikunta-alueen pukutilarakennus palvelee päivisin Mattlidenin koulukeskusta ja iltaisin, viikonloppuisin sekä koulujen loma-aikoina urheiluseuroja ja alueen asukkaita.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

Asemakaava mahdollistaa suunnittelualueelle urheilualueita palvelevan pukutilarakennuksen rakentamisen. Rakennusoikeus kaavassa sille on 200 kem².

Espoon kaupunkitekniikan keskus on laatinut VU alueelle lähiliikunta-alueen suunnitelman. Kaupunkitekniikan suunnitelman mukaan lähiliikunta-alueelle tulee pukutilarakennuksen lisäksi iso ulkoliikuntakenttä, kolme tenniskenttää ja 1-2 kpl ulkokuntosalia.

Pukutilarakennus toteutetaan siirtokelpoisena tilaelementtirakennuksena. Rakennus vuokrataan Espoon kaupungin siirtokelpoisten tilaelementtirakennusten puitesopimustoimittajalta. Optiona rakennus voidaan myöhemmin ostaa kaupungin suoraan omistukseen.

Tilat vuokrataan aluksi 10 vuodeksi. Jos tilat tarvitaan pidemmäksi aikaa, voidaan lisävuokra-ajasta neuvotella tilaelementtitoimittajan kanssa. Vuokrausajan jälkeen rakennus voidaan optiona ja niin haluttaessa ja investointiohjelman puitteissa lunastaa omaksi Espoon kaupungin suoraan omistukseen.

Gräsanniityn pukutilat on 10-vuotis investointisuunnitelmassa 2026-2035. Hankkeelle on varattu siirtokelpoisena rakennuksena 50 000 €/vuosi kesästä 2026 alkaen kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä 2026. Rakennuksen on tarkoitus valmistua tammi-helmikuussa 2028.

Päätöshistoria

Liitteet

20	Gräsanniityn lähiliikunta-alueen pukutilat, hankesuunnitelma
21	Liikunta- ja hyvinvointilautakunnan lausunto Gräsanniityn pukutilojen hankesuunnitelmasta

Oheismateriaali

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

Asianumero 4641/02.05.05/2025

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 31.08.2026

13

Lausunto valtion takauslainalla toteutettavasta hankkeesta

Valmistelijat / lisätiedot:
Mehtonen Miika

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto antaa liitteenä olevan puoltavan lausunnon valtion takauslainalla toteutettavasta hankkeesta As Oy Hannusranta 1 ja 9.

Käsittely

Päätös

Selostus

Avain Vuokrakodit Oy hakee valtion takauslainaa vuokratalokohteen toteuttamista varten osoitteessa Hannusranta 1 ja 9. Kohde sijaitsee Hannuksen pienalueella Hannusranta-nimisen kaava-alueen korttelissa 31088. Siihen on suunniteltu 104 asuntoa ja asuinala 5 433,0 asm² (keskipinta-ala 52,24 asm²/asunto).

Aluetta koskevassa maankäyttösopimuksessa on sovittu 6 460 k-m² toteuttamisesta pitkän korkotuen (40 vuotta) vuokra-asuntotuotantona. Kaupunginhallituksen 15.6.2026 päättämässä Hannusrannan asemakaavamuutosta koskevassa maankäyttösopimusten osittaisessa lisämuutoksessa mahdollistetaan 6460 k-m² pitkän korkotuen vuokra-asuntovelvoitteen korvaaminen valtion tukemana lyhyen korkotuen (10 vuotta) tuotantona, valtion takauslainalla toteutettavana tuotantona tai vapaarahoitteisena tuotantona lisäkorvausta vastaan.

Hannuksen pienalueen asunnoista on omistusasuntoja 19 %, vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja 44 %, asumisoikeusasuntoja 11 % ja valtion tukemia vuokra-asuntoja 26 %. Suurin osa Hannuksen pienalueen

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

valmiista asuntokannasta sijaitsee Finnoossa noin kilometrin päässä Hannusrannasta.

Valtion takauslainalla toteutettavissa kohteissa ei ole asukavalintarajoituksia, mutta asuntoja tulee käyttää vuokra-asuntolina vähintään 20 vuotta.

Oheismateriaalina on taulukko alkamattomien valtion tukemien hankkeiden seurantatiedoista.

Päätöshistoria**Liitteet**

22 Lausunto Hannusranta 1 ja 9

Oheismateriaali

- Lainahakemusten seuranta

Tiedoksi

14**Viranhaltijoiden päätökset****Päätösehdotus****Tilapalvelut-liikelaitoksen toimitusjohtaja**

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan seuraaviin päätöksiin:

Tilapalvelut-liikelaitoksen toimitusjohtaja

- Tilapalvelut-liikelaitoksen toimitusjohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 20.8.2026 §61
Hankintaa koskeva sopimusmuutos; Toppelundin koulun RAU-uusinta ja LVI-työt suunnitelmien mukaisesti (948/2024)
- Tilapalvelut-liikelaitoksen toimitusjohtajan päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 20.8.2026 §62
Hankintapäätös; Smedsby skolan kentän rakentaminen, toteutusurakan hankinta (332/2026)

Tilapalvelut-liikelaitoksen toimitilapäällikön päätöspöytäkirjat

- Tilapalvelut-liikelaitoksen toimitilapäällikön päätöspöytäkirja (Kiinteistöasiat) 20.8.2026 §20
Toimitilojen vuokrauksen jatkaminen Kivimiehen Helmi Oy:ltä osoitteessa Kivimiehentie 1, 02150 Espoo – Haukilahden lukion ylioppilaskirjoitustilat - kohde 9885 (150/2024)

Tilapalvelut-liikelaitoksen korjauspäällikkö

- Tilapalvelut-liikelaitoksen korjauspäällikön päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 20.8.2026 §27
Hankintaa koskeva sopimusmuutos; Lagstadin koulumuseon pääarakennuksen ja asuinrakennuksen julkisivun huoltomaalaus (2540/2025)
- Tilapalvelut-liikelaitoksen korjauspäällikön päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 20.8.2026 §28
Hankintaa koskeva sopimusmuutos; Lasten kulttuurikeskus, Pikku-Aurora, Taidetalo, rakennuksen ulkopuolen puuosien puhdistus ja huoltomaalaus, laualattian ja kynnysten maalaus (2540/2025)
- Tilapalvelut-liikelaitoksen korjauspäällikön päätöspöytäkirja (Hankinta-asiat) 20.8.2026 §29
Hankintapäätös; Mankkaan Tyypipäiväkotia, Elinkaarta jatkavat korjaukset, rakennustyön valvojan tehtävät - kevennetty kilpailutus puitesopimustoimittajien kesken (11410/2021)
- Tilapalvelut-liikelaitoksen korjauspäällikön päätöspöytäkirja

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

31.08.2026

(Hankinta-asiat) 20.8.2026 §30

Hankintapäätös; Tuohimäen Päiväkotii, Elinkaarta jatkavat korjaukset,
rakennustyön valvojan tehtävät - kevennetty kilpailutus
puitesopimustoimittajien kesken (11410/2021)

15

Päätökset ja kirjelmät sekä kokouksessa kuultavat selostukset

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto merkitsee tiedoksi selostusosassa mainitut päätökset ja kirjelmät sekä kokouksessa kuultavat selostukset.

Käsittely

Päätös

Selostus

1

Yhteisökatsaus: Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver)

2

Yhteisökatsaus: HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (toimitusjohtaja Tommi Fred)